

Gemeenteraad

Zitting van 22 juni 2021
Programma - Duurzaamheid

2021_RAAD_00031 - RES 1.0 West-Overijssel - besluitvormen

Portefeuillehouder

T. Bijl

Samenvatting

In West-Overijssel is de afgelopen jaren gewerkt aan de totstandkoming van het definitieve bod voor de Regionale Energie Strategie (RES); de RES 1.0. Het bod dat in RES-regio West-Overijssel voor de opwekking van hernieuwbare elektriciteit uit zon en wind wordt voorgelegd, bedraagt ruim 1,8 TWh. Gemeente Steenwijkerland neemt hiervan, uitgaande van het vastgestelde beleid 'Zonnepanelen op (Steenwijker)land', 171 GWh voor haar rekening, bestaande uit 125 hectare zon op land en 25 hectare zon op dak. Met dit voorstel wordt gevraagd de RES 1.0 definitief vast te stellen.

Beschrijving

Inleiding

Op 17 december 2019 heeft uw gemeenteraad een besluit genomen over de Startnota RES West-Overijssel. Hierin is het proces vastgelegd voor deelname aan de Regionale Energiestrategie West-Overijssel. Uitgangspunt daarbij was dat de RES West-Overijssel opgebouwd wordt vanuit de bestaande plannen en ambities van de gemeenten en dat deze leiden tot een regionale strategie met een bod op de opwekking van hernieuwbare elektriciteit en een Regionale Structuur Warmte.

In de concept-RES 'Naar een opgewekt West-Overijssel' zijn deze elementen opgenomen. Op 21 april 2020 is door alle betrokken besturen de besluitvorming over de concept-RES West-Overijssel "Naar een opgewekt West-Overijssel" afgerond. Op 19 mei 2020 is aan uw raad een adviesnota met betrekking tot deze concept-RES voorgelegd, waarin u werd gevraagd moties van wensen en bedenkingen voor het vervolg mee te geven, vooruitlopend op het definitieve bod.

Op 13 april 2021 is door u het Hoofdlijnenakkoord RES 1.0 vastgesteld. Door verschillende gemeenteraden en de Provinciale Staten zijn moties en amendementen vastgesteld, die als bijlage zijn opgenomen. De volgende en laatste stap in dit proces is de vaststelling van de RES 1.0. Deze dient voor 1 juli 2021 te zijn afgerond, met eventuele uitloop tot 9 juli. Met de vaststelling van de RES 1.0 komt het eerder vastgestelde Hoofdlijnenakkoord te vervallen.

De RES 1.0 is een beleidsdocument dat richtinggevend is voor de verdere ontwikkeling van de energiestrategie. De RES 1.0 kwam tot stand op basis van de Handreiking 1.1 voor de RES van het Nationaal Programma Regionale Energiestrategieën (NPRES) en de verwerking van de aangenomen moties en amendementen bij het Hoofdlijnenakkoord. Een overzicht van de moties en amendementen is als bijlage opgenomen. Hierin staat beschreven hoe deze moties en amendementen in de RES 1.0 zijn verwerkt. Het amendement van de raad is overgenomen en staat vermeld op blz. 8 van deze bijlage. De RES 1.0 is geldig voor de periode 1 juli 2021 tot 1 juli 2023 en wordt daarna opgevolgd door de RES 2.0.

De RES 1.0 is het hoofddocument van de regionale energiestrategie dat ter vaststelling wordt voorgelegd. Daarnaast zijn vijf zogenaamde Bouwstenen als bijlagen opgenomen, die achtergrondinformatie en toelichting op de verschillende thema's geven. In de kern bestaat de RES 1.0 uit zes doelstellingen en zes afspraken.

De zes doelstellingen:

1. Het bod van de RES West-Overijssel voor hernieuwbare opwek van elektriciteit in 2030 bedraagt 1,826 TWh, waarbij we streven naar een verhouding van 60% opwek door windenergie en 40% door zon.
2. Zoekgebieden en/of uitsluitingsgebieden hebben we vastgelegd of leggen we uiterlijk bestuurlijk vast bij de RES 2.0 zodat we een goede verdeling naar HSMS-stations kunnen creëren.
3. Op lokaal en subregionaal niveau werken we de ruimtelijke potentie in de regio verder uit op basis van de ontwerpprincipes uit de concept-RES. Bij de RES 2.0 maken we de balans op.
4. De maatschappelijke kosten van het netwerk beperken we door de 'knoppen' te hanteren voor meer wind, grotere clusters en redelijke afstanden tot aansluitpunten.
5. Voor de realisatie van windmolens en grootschalige zonneparken streven we naar een gebiedsgerichte en grensontkennende aanpak.
6. We stellen ons ten doel om minimaal 50% lokaal eigendom in de opwek door wind en grootschalig zon-op-veld te realiseren.

Om deze doelen te behalen hebben we ook de volgende afspraken gemaakt:

- We versterken de subregionale samenwerking van gemeenten in de regio.
- We continueren de regionale participatie met maatschappelijke organisaties naar de RES 2.0.
- We gaan aan de slag met groen gas, geothermie, lokale waterstof en aquathermie in de Regionale Structuur Warmte (RSW). Hierbij gebruiken we de landelijke monitor voor energiebesparing gebouwde omgeving.
- We voeren gezamenlijk een onderzoeksagenda milieueffecten en gezondheid op basis waarvan we besluiten welke stappen we zetten op het gebied van een Milieueffectrapportage.
- We geven onze samenwerking verder vorm op basis van het organisatiemodel "opgavegericht werken".
- We zetten ons gezamenlijk in voor een lobby op betaalbaarheid en governance op het gebied van warmte en haalbaarheid zon-op-dak.

De RES 1.0 kwam tot stand na intensief overleg tussen bestuurlijke partners en advisering van de maatschappelijke organisaties die via de adviesgroep RES West-Overijssel of zelfstandig zich tot het bestuurlijk platform richtten. In de bijlage staat een overzicht van de adviezen, waarbij per advies is aangegeven of en hoe dit verwerkt is in de RES 1.0.

Tenslotte is de aanbiedingsbrief aan het NPRES van de beide co-voorzitters als bijlage toegevoegd. In deze brief wordt de RES 1.0 aangeboden en wordt met nadruk gewezen op de randvoorwaarden voor realisatie van de RES 1.0 en de noodzaak van financiering i.v.m. de continuïteit voor de ondersteuning van het RES-proces in West-Overijssel.

Voorstel

Voorgesteld wordt om in te stemmen met de RES 1.0 West-Overijssel.

Argumenten

1. In de startnota RES West-Overijssel is vastgesteld dat de bestuurlijke partners voor 1 juni 2020 komen tot een concept-RES West-Overijssel en voor 1 juli 2021 tot een RES 1.0.
2. Met de vaststelling van de RES 1.0 West-Overijssel doet uw raad een uitspraak over het totaal van het regionaal bod voor opwek elektriciteit én het gemeentelijk aandeel in dit bod. Met dit besluit wordt geen uitspraak gevraagd over (de hoogte van) het bod van de andere gemeenten. Omdat de onderverdeling in techniek zon, zon op dak en wind indicatief is, is er volop de mogelijkheid om in de doorontwikkeling naar de RES 2.0 tot een aangepaste verdeling te komen.

3. Door in te stemmen met de RES 1.0 wordt vastgelegd dat in onze gemeente de uitvoeringsinstrumenten in het ruimtelijk beleid in overeenstemming worden gebracht met de doelstellingen en afspraken in de RES 1.0.

Kantttekeningen en risico's

De RES 1.0 wordt door netbeheerders gebruikt om hun investeringsagenda op af te stemmen. Wanneer onze gemeente na het vaststellen van de RES 1.0 ook andere vormen van hernieuwbare elektriciteit mogelijk wil maken, kunnen projecten daaromtrent vertraagd worden doordat zij een lagere prioriteit krijgen.

Duurzaamheid en social return

Met de doelstellingen zoals beschreven in de RES 1.0 en het vaststellen van ons bod daarin, voldoen we aan de doelstellingen vanuit het klimaatakkoord en onze eigen doelstelling om energieneutraal te zijn in 2050.

Financiële toelichting

De vaststelling van de RES 1.0 heeft geen directe financiële gevolgen.

Participatie en communicatie

Op 1 juni 2021, nadat de colleges van B&W, GS en de DB'en het voorstel hebben vastgesteld, wordt een persbericht uitgestuurd. Op 2 juni 2021 om 12.00 uur wordt door de co-voorzitters van de stuurgroep RES West-Overijssel voor de pers de aanbieding van de RES 1.0 van West-Overijssel toegelicht.

De afzonderlijke besluiten van de gemeenteraden, provinciale staten en Algemeen Besturen worden bekend nadat het besluit is genomen. De aanbiedingsbrief met de RES 1.0, de bouwstenen en een overzicht van de aangenomen moties en amendementen worden verstuurd aan het NPRES als alle volksvertegenwoordigende organen de besluitvorming hebben afgerond, uiterlijk 9 juli 2021.

Corona

Niet van invloed.

Uitvoering en planning

Na vaststelling uiterlijk 1 juni 2021 door de colleges van de elf gemeenten, Gedeputeerde Staten van de provincie Overijssel en het DB van het Waterschap Drents Overijsselse Delta en de waterschappen Vallei en Veluwe, Rijn en IJssel en Vechtstromen worden de voorstellen en conceptbesluiten van de RES 1.0 doorgezonden naar de (griffies van de) volksvertegenwoordigende organen. Op basis van eerdere afspraken met de agendacommissie is overeengekomen dat het besluitvormingsproces over de RES 1.0 afgerond wordt vóór 1 juli 2021 met een mogelijke uitloop tot 9 juli 2021.

Vóór 1 juli 2021 stelt de stuurgroep aan het bestuurlijk platform een voorstel op voor een uitvoeringsprogramma, zodat uitvoering kan worden gegeven aan de regionale doelstellingen en afspraken. Na bespreking in het bestuurlijk platform wordt dit uitvoeringsprogramma vóór 1 januari 2022 ter besluitvorming voorgelegd aan de colleges van de elf gemeenten, Gedeputeerde Staten en DB'en van de vier Waterschappen. Mocht in de vaststelling van de definitieve RES 1.0 sprake zijn van het aannemen van moties en/of amendementen, dan zendt de stuurgroep deze mee met de indiening van de RES 1.0 bij het NPRES. Voor regionale afstemming en duiding van de impact en het vervolgproces van eventuele moties en amendementen bij de RES 1.0 legt de stuurgroep vóór 1 november 2021 een voorstel voor aan het bestuurlijk platform. Daarna kan een gezamenlijk voorstel voor verwerking van de moties en amendementen worden gedaan aan de colleges van de elf gemeenten, Gedeputeerde Staten van de provincie Overijssel en de DB'en van de waterschappen.

Is het besluit openbaar?

Ja

Besluit

Beslispunt 1

De gemeenteraad besluit in te stemmen met de RES 1.0 West-Overijssel.